

Ζωή και Τέχνη

Πρώτες ειδήσεις

Στο πρωινό δελτίο ειδήσεων του Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου ακούσαμε την περασμένη Κυριακή, πρώτες ειδήσεις, τις ακόλουθες δυο ειδήσεις:

«Αμερικανοί χειρουργοί μετεμόσχευσαν την νύκτα της χθές, την καρδία γυναικής, ηλικίας σαράντα - τριών ετών, εις εργάτην πενήντα - τεσσαράρων ετών. Η έγχειρσις, η όποια διήρκεσε τέσσερασας και ήμισιαν ώρας, έγινε εις τό ιατρικόν κέντρον του Πανεπιστημίου Στάνφορντ, εις την πόλιν Πάλο Άλτο της Καλλιφορνίας, από δεκαμελή ομάδα χειρουργών, της όποιας ήγειτό ο διασημος καρδιολόγος Δόκτωρ Σιάμγουεη και

«Από τό Ακρωτήριον Κένεντυ εξετοξέυθη σήμερον μη επηθρωμένον διαστημόπλοιον, τύπου Σερβέιρο, εις τά πλαίσια του προγράμματος διά την άποστολήν ανθρώπων εις την σεληνήν έως τό 1970. Διά την εκτόξευσιν του διαστημόπλοιου έχρησιμοποίηθη πυραυλος τύπου Άτλας - Κένταυρος. Αμερικανοί έπιστήμονες έδηλώσαν ότι τό διαστημόπλοιον ήσκολούθησε την προκαθορισθείσαν τροχιάν, έπειτα δε άπτό πτήσιν διαρκείας έξήντα - άπτε ώρών, άναμένεται να προσεδαφισθή όμοιας ής εις έπιφανείας της Σελήνης, εις την περιόχην του κρατήρος, Τύχωνος...».

Αυτές οι ειδήσεις άμέσως μάς έκαναν να σκεφθόμε γενικώτερα πάνω στον κόσμο, πάνω στα προβλήματα του κόσμου, στην ειρήνη και στις δημιουργικές επιτεύξεις του ανθρώπου. Δεν έχουμε να σχολιάσουμε τίποτε. Η χαρά κι ή συγκίνησή μας όταν ακούγουμε τέτοιες ειδήσεις, μέσα στους ταραγμένους μα και τόσο έλπιδοφόρους καιρούς που ζούμε, είναι συναίσθηματα αυτονόητα. Κι' αίσθανόμαστε μια πίστη και μια βεβαιότητα: πως δεν γίνεται άλλοιώς ο άνθρωπος θα εξανθρωπίσει όδυστικά μια μέρα. Κι' όπως τώρα που μοιραία, καθημερινά, τις πρώτες ειδήσεις στους ραδιοσταθμούς και στις τηλεοράσεις παίρνουν τά πολεμικά γεγονότα και τ' άλλα κακά της ανθρώπινης χωριστικότητας, πρώτες ειδήσεις θα γίνουν αύριο κατά άνάλογες σαν αυτές που ακούσαμε την Κυριακή από τό ΡΙΚΟ. Θάνατι, οι κατακτήσεις του ανθρώπου στο σύμπαν, οι νίκες μας στη ζωή, τά νέα έργα του πολιτισμού, τά φεστιβάλ νεολαίας, ή αγάπη κι' ή αδελφοσύνη μας. Όλα τά ιδανικά στα όποια πιστεύουμε κι' όραματίζόμαστε κι' αγωνιζόμαστε γι' αυτά.

Έλλη Παιονίδου «Ωρες Λευκωσίας»

Η Έλλη Παιονίδου, από τις νέες δυνάμεις της ποίησής μας, εξέδωσε πριν λίγος καιρό τό δεύτερο ποιητικό βιβλίο της, ύστερα από την συλλογή «Παλάμη άνοιγμένη στον ήλιο» (1964). Τό νέο βιβλίο φέρει τον γενικό τίτλο, «Ωρες Λευκωσίας» που είναι, υπό τον τίτλο αυτό, μια ειδική σειρά ποιημάτων μέσα στην συλλογή.

Έκείνο που κατ' άρχήν διακρίνει κανείς μέσα στους στίχους της κ. Παιονίδου είναι μια έγκαρδιότητα και μια τρυφερότητα βγαλμένη μέσα από λεπτούς κραδασμούς ψυχής:

«Άνοιξες ποτέ την καρδιά σου στο φτερούγισμα του τελευταίου (ου χελιδιού);
Ίσως μια ύπόσχεση ήλιου δεχάστηκε να άνειροπολεί στο (κατώφλι σου).

Κάθε φθινόπωρο τέτοιο καιρό παίρνουμε βαθεία /άσασα την (πίκρα μας
Χρυσάθραμα άγορασμένα και (μικρομένα
σε φθινά /μικρομάγαλα.

Κάθε φθινόπωρο τέτοιο καιρό κάθε φθινόπωρο τέτοιο καιρό άνοίγουμε άπελπισμένα την (καρδιά μας
στο τελευταίο άνοιξιάτικο χελιδόνι.

Η αγάπη γιά τον κόσμο και την πατρίδα, είναι άρρηκτα συμφασμένη με την ποίητικη ευαισθησία της Έλλης Παιονίδου. Η αγάπη αυτή είναι γνήσια γι' αυτό παίρνει στις εκφράσεις της γνήσιους ποιητικούς τόνους, ή φωνή της γίνεται χαμηλόφωνη και ζεστή γι' αυτό και πιδό πειστική. Άναδημοσιεύουμε στίχους από διάφορα ποιήματά της στα όποια διακρίνουμε την αγάπη προς την πατρίδα, πούναι αγάπη βαθιά και σκληρή, άγκαλι ή ποιήτρια εκφράζεται πάντα με την

Ίδια τρυφερότητα που ένυπάρχει σ' όλο τό βιβλίο της:

Χάρισέ μου μια από τις σκέ- (ψεις σου
πλατάγι με τά μουμουρίσματα. (Είσαι ή Κύπρος έσύ,
κράμα γαληνεμένης έλιάς και περφόφου νερού.
Περπατούμε σκυφοί κάτω άπ' (τόν ίσκιό σου
κι' ή καρδιά πλημμυρίζει (ρουκία με άσπρα γαλίκια.
Οι έλιές μας δεν κάρπισαν (φέτος.

Τόση πίκρα πως μπορεί να (χωρέσει
στη γή μας;

Ξέρω ένα δέντρο ριζωμένο (χρόνια και χρόνια τώρα στ' (άκρογιάλι.

Όνειρο άπελπισμένο του και (πθός
ένα ζευγάρι όλόευκες φτερού- (γες γλάρου.

Σ' αγαπά Λευκωσία με τις (άνιες σου
με τ' άσκαπα τριγυρίσματα (στούς δρόμους

Η ματιά τους είναι γεμάτη (γαλινωμένο τραπέζι
με καρώ πρσίγιο τραπέζομάν- (τιλο)

Μάνα με τη μάση μαντήλα (Μάνα με τη μάση καρδιά
είναι ένα κυπαρίσσι στα μέτρα (του γιού σου
είναι ένα κυπαρίσσι όργισμένο (κι' όλόρθο.

.....

Τά ποιήματα της Έλλης Παιονίδου χωρίζονται σε τέσσερις σειρές. Είναι τά πρώτα ποιήματα κι' ύστερα οι ένότητες: «Ωρες Λευκωσίας» — «Βρέξε βροχής — Κύκλος». Ο διαχωρισμός αυτός είναι, πιστεύω, θεματικός. Τά ποιήματα της Έλλης Παιονί-

δου διαπνέονται από την Ίδια διάθεση όλα, έχουν τον Ίδιο τόνο μ' ελάχιστες διαφοροποιήσεις από ποιητική άποψη. Ευχόμαστε στην ποιήτρια συνεχή πρόοδο.

«Πνευματική Κύπρος»

Πήραμε πριν λίγες μέρες τό πρώτο τεύχος της νέας χρονιάς του λογοτεχνικού περιοδικού «Πνευματική Κύπρος». Από τά περιεχόμενα του καινούργιου τεύχους σημειώνουμε, τά δέκα ποιήματα του Κύπρου Χρυσάνθη υπό τό γενικό τίτλο «Περιμένοντας τους βαρβάρους» τό μεσοτό σε σκέψεις και νοήματα δοκίμιο, τό μοναδικό Ίσως καθαρά δοκιμιογράφο της λογοτεχνίας που έχουμε τώρα στο νησί κ. Άντρέα Χριστοφίδη, με θέμα: «Ό παντογνώστης λογοτέχνης» και τά ποιήματα του άγγλου Άσα με τάρα σε μας Ίταλου ποιητή Λουϊτζι Φιορεντίνο, μεταφρασμέ από τον Τάσο Ν. Πετρή. Σε προλόγια του ό μεταφραστής παρουσιάζει τον ξένο ποιητή. Άπό τό δημοσιευμένο στην «Πνευματική Κύπρος» ποιητικό έργο τό Φιορεντίνο άναδημοσιεύουμε τό όχτάστιχο:

Καρδιά, ποιδ μουσικό σε οδηγεί να μουστείς να χτίσεις ένα πύο (με γοι να όπτι μες έλάυα
στα γραπτάς χειριμάρης της (ζωής να μοιραίσεις.
έσύ, που κάνεις τους άκεανούς (λιμνούλες
και δρασκελίσεις βουά, φτε- (ρουγίζεις στ' άπειρο
και ξαναζωντανεύεις σβησμέ- (νες όμορφίες;
Πέρα άπ' τους άφρανούς, τους (άκεανούς και τά βουά,
ένα δικό σου γύπνια φωτίζει (ένα δίστημα.

Ο ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ

Η μαρκούλα νεί του κινηματογράφου

ΛΙΖ ΤΑΙΗΛΟΡ. Έδωσε κεφάλαια σε δυο φίλες της γιά να άνοίξουν μπουτίκ στο Σαιν Ζερμαίν Ντε Πρέ, με τον όρο ότι θα πουλάνε άντι-μίνι που θα σχεδιάζει ή Ίδια, γιά να δείξη

ευτυχισμένη γιάτι παίζει στο πλευρό του Άγνου Κοην στην ταινία «Ό Μάγος» τον όποιο θαυμάζει άπερίριστα. Η όμορφη Κάντι, γεννήθηκε στις 9 Μαΐου 1946 στο Μπερβερλ Χίλς

Η Τίνα Όμν, κόρη δύο διασημών ήθοποιών, του Γάλλου Ζαν - Πιέρ Όμν και της Μεξικανίδος Μαρίας Μοντέζ, θα παίξη, εις την Ρώμην όπου εύρίσκει την Κάμεν, εις μιαν νέαν ταινίαν. Ακόλουθως θα μεταβεί εις τό Μεξικό, όπου θα τελείη τους γάμους της με τον νεαρόν ζωγράφον Φρειδερίκον Πάρντα. Άγατέρω, ή Τίνα Όμν (που έχει διαζευχθή τον πρώτον άνδρα της, Κριστιάν Μαρκάν, άς ξαρκήν,

καί εργάστηκε πριν γίνη ήθοποιός ως φωτορεπόρτερ. Τώρα ή δόξα της άνοιξε διάπλατα τις πύλες της.

με τον τρόπο αυτό πόσο άπεχθά νεται τή μόδα της «μίνι - φούστας».

ΤΖΕΗΜΣ ΚΟΜΠΕΡΝ. Γυρίζει στη Νότιο Ισπανία την ταινία «Ντάφου». Παρεναίρ του ή Σουζάνα Γυόρκ και ή Τζέμς Μέισον. Τό θέμα της ταινίας είναι οι περιπέτειες και οι άτυχίες ένός «σκληρού» του Ντάφου, τον όποιο υποδύεται ό πασίγνωστος «Πράκτωρ Φλίγντ» Τζέμς Κόμπερν.

ΚΑΝΤΙΣ ΜΠΕΡΓΚΕΝ. Είναι

ΖΑΡΑ ΛΕΑΝΤΕΡ. Την είδατε στην ταινία «Οι Γυναίκες θέλουν έρωτα;» Ηταν πιό γοητευτική από όλες τις «έκρηκτικές» στορ που έπαίξαν στο έργο. Δεν φτάνει άρα να είναι μια γυναικία άφραία, αλλά πρέπει και να ξέρη ν' άρσει. Ό χρόνος δεν έχη καμιά σημασία τότε. Δεν νομίζετε;